

URAPOLUT SOSIAALIALALLA

Sosionomien urapolkujen kartoittaminen

Hedman Jaakko & Kiljander Ville

Opinnäytetyö AMK

Syksy 2025

Sosiaalialan tutkinto-ohjelma

Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan tutkinto-ohjelma
Sosionomi

Tekijät: Jaakko Hedman & Ville Kiljander
Opinnäytetyön otsikko: Urapolut sosiaalialalla – Sosionomien urapolkujen kartoittaminen
Syksy 2025
Sivumäärä: 23 + 2 liitettä

Opinnäytetyö käsittelee sosiaalialan urapolkua valmistuvien sosionomiopiskelijoiden silmin. Koimme opintojen alussa sosionomien urapolun paikoin hämmentäväksi. Pidimme valitettavana sitä, ettei ole olemassa yksinkertaista työkalua, joka toisi selkeästi ilmi millaisissa työympäristöissä, ja millaisilla työnimikkeillä sosionomit voivat työskennellä. Tämän keskustelun myötä päädyimme tekemään toiminnallisen opinnäytetyön sosiaalialan urapoluista. Tavoitteenamme oli luoda tietoaalusta, joka pyrkii auttamaan aloittavia sosionomiopiskelijoita uravaihtoehtojen kartoituksessa.

Liitimme opinnäytetyöhömmä kolme keskeistä käsitettä: uraohjaus, ammatillinen kasvu sosiaalialalla ja urapolut sosiaalialalla. Haimme keskeisiin käsitteisiin liittyvää aineistoa, joiden pohjalta teimme sisällönanalyysin. Tämän jälkeen käytimme aineistosta saatua tietoa pohjana luomallemme tietoaalustalle.

Tietoaalusta on käytännössä interaktiivinen diaesitys. Tietoaalusta on jaettu kymmeneen sosiaalialan työalueeseen siten, että jokaiselle työalueelle on oma sivunsa. Jokainen sivu sisältää lyhyen kuvauksen työalueesta, tietoa asiakastyöstä, työmuodoista, yhteistyökumppaneista, sekä syventävistä opintojaksoista, joista voisi olla hyötyä kyseisellä työalueella.

Päätimme värikoodata tietoaalustan siten, että jokaisen työalueen sivu on merkitty tietyllä värillä. Esimerkiksi varhaiskasvatus on pinkki, aikuissosiaalityö vihreä, iäkkäiden palvelut keltainen, ja niin edelleen. Tietoaalusta sisältää lisäksi luettelon sosionomien opintosuunnitelmasta löytyvistä syventävistä opinnoista, sekä suositelluista vapaasti valittavista opinnoista, jotka ovat värikoodattu työalueiden värien mukaan. Täten pystyt vilkaisemalla tietämään, mitkä opintojaksot sopivat milloinkin työalueelle.

Opinnäytetyön tarkoitus oli luoda helppokäyttöinen ja lähestyttävä työkalu henkilökohtaista uraohjausta varten.

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Bachelor's degree of social services

Authors: Jaakko Hedman & Ville Kiljander

Title of thesis: Career paths in the social sector – Finding your career path as a social service worker

Fall 2025

Number of pages: 23 + 2 attachments

This thesis explores career paths in the field of social services from the perspective of graduating Bachelor of Social Services students. At the beginning of our studies, we found the career trajectory of social service professionals to be somewhat confusing. We considered it unfortunate that there is no simple tool that clearly outlines the various work environments and job titles available to Bachelor of Social Services graduates. This realization led us to create a functional thesis project focused on career paths in social services.

Our goal was to develop an information platform designed to assist new students in identifying and exploring career options within the field. The thesis incorporates three key concepts: career guidance, professional growth in social services, and career paths in the social sector. We collected relevant material related to these concepts and conducted a content analysis, which served as the foundation for the information platform.

The platform itself is an interactive slideshow divided into ten distinct areas of social work. Each slide presents a brief description of the work area, information about client work, work methods, collaboration partners, and recommended advanced study modules that may be beneficial for that specific area.

To enhance usability, we implemented a color-coded system where each work area is represented by a unique colour—for example, early childhood education is pink, adult social work is green, and services for the elderly are yellow. The platform also includes a list of advanced and elective study modules from OAMK's social service curriculum, color-coded according to the corresponding work areas. This allows users to quickly identify which study modules align with which career paths.

The purpose of this thesis was to create an easy-to-use and approachable tool for personal career guidance.

1. SISÄLLYSLUETTELO

1. SISÄLLYSLUETTELO	4
1 JOHDANTO	5
2 POLKU SOSIAALIALAN AMMATTILAISEKSI	6
2.1 Keskeiset käsitteet	6
2.2 Uraohjaus	6
2.3 Ammatillinen kasvu sosiaaalialalla	8
2.4 Urapolut sosiaaalialalla	9
2.5 Aiempi tutkimustieto	11
3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET	12
4 KEHITYSPROSESSIN TOTEUTUS	14
4.1 Ongelmien ja kehittämistarpeiden tunnistaminen ja ideointivaihe	14
4.2 Toteutusvaiheet ja tuotteen suunnittelu	15
4.3 Menetelmät ja niiden perustelut	17
4.4 Palaute	18
4.4 Tuotekehityksen kokonaisarviointi	19
5 OPINNÄYTETYÖN EETTISET LÄHTÖKOHDAT JA LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI	21
6 POHDINTA	22
LÄHTEET	24
LIITTEET	27

1 JOHDANTO

Sosiaalialan opintoja aloittaessa on todella vaikeaa hahmottaa kaikki mahdolliset uravaihtoehdot, sillä urapolkuja on niin monia. Työtä voi tehdä niin vauvojen kuin vaarien kanssa, ja työnkuvat vaihtelevat suuresti eri nimikkeiden välillä. Koemme että nykyisessä järjestelmässä on kehitettävää, eikä tällä hetkellä ole olemassa työkalua, jolla voisi suoraan nähdä eri ammattinimikkeitä ja urapolkuja, joita tuore sosionomi voisi tarvita.

Uusien opiskelijoiden olisi hyvä pystyä kartoittamaan opintojaan jo opintojen alussa, mutta näin laajassa verkostossa on vaikeaa hahmottaa mitä opintoja olisi hyvä käydä mitäkin ammattia varten. Nykyään käy helposti niin, että vasta syventävien opintojen alkaessa ryhdytään miettimään, mitä opintoja kannattaisi käydä, ja mistä saattaisi olla hyötyä tulevassa ammatissa. Tietoisuus uusista uravaihtoehdoista voi kasvaa vielä viimeisenäkin vuonna, mutta siihen mennessä valtaosa syventävistä ja valinnaisista opinnoista on jo takana.

Tavoitteenamme on valmistaa työkalu sosionomiopiskelijan urapolkujen kartoittamiseen. Loimme tietöalustan, joka kartoittaa sosiaalialan eri ammatteja ja uramahdollisuuksia. Tietöalusta kattaa myös sosiaalialan koulutukseen kuuluvat syventävät osiot, ja sen, mistä syventävistä opinnoista on hyötyä mil-läkin alalla. Pyrimme pitämään tietöalustan kevyenä, joten emme lähde käymään läpi jokaista ammattia erikseen, vaan käytämme apuvälineenä valmiiksi olemassa olevia sosiaalialan ammattien luokittelumenetelmiä.

2 POLKU SOSIAALIALAN AMMATILAISEKSI

2.1 Keskeiset käsitteet

Opinnäytetyön taustalla ovat omat kokemuksemme sosiaalialalle saapumisesta. Koimme sosionomien urapolun sekavaksi, emmekä löytäneet hyviä työkaluja työpolkujen kartoittamiseen. Henkilökohtaisen opetussuunnitelman käyttö voisi olla tehokas väline uraohjaukseen, mutta empiiriset tutkimukset ovat osoittaneet, että hopsia on käytetty korkeakouluissa vajaatehoisesti, etenkin uraohjauksessa (Kuurila 2014, 58.) Olisi mielenkiintoista saada tuoreempaa tietoa opiskelijoiden kokemuksista hopsin kanssa, mutta emme löytäneet aiheesta tuoreempia lähteitä. Kasaamme tietoa opinnäytetyöhön liittyvistä käsitteistä, jonka pohjalta luomme kattavan, uraohjausta käsittelevän tietotalustan sosiaalialan opiskelijoille, joka yksinkertaistaa henkilökohtaista urapolkujen kartoittamista.

Käydessämme keskustelua opinnäytetyön ohjaajien kanssa, esiin nousi kolme keskeistä käsitettä: uraohjaus, ammatillinen kasvu sosiaalialalla ja urapolut sosiaalialalla. Avaamme näitä käsitteitä seuraavissa kappaleissa.

2.2 Uraohjaus

Tämän opinnäytetyön kontekstissa tarkoitamme uraohjauksella urasuunnittelua ja opintojen suuntaamista urapolkuja pitkin, sekä omien vahvuuksien ja motivaation löytämistä.

Uraohjaus tukee yksilöä (tämän opinnäytetyön asiansyhteydessä opiskelijaa) uran kehittämisessä, ammatillisten valintojen tekemisessä ja uratavoitteiden saavuttamisessa. Uraohjaukseksi voidaan ajatella kaikkea ohjausta, joka tukee opiskelijaa hänen elämäänsä, opiskeluaan ja uraansa koskevissa valinnoissa (Salminen 2020.) Sosiaalialan opiskelijoille uraohjaus on erityisen tärkeää, sillä alalla on monia eri urapolkuja, jotka voivat vaihdella työnkuvilleen ja työympäristöiltään. Uraohjaus auttaa opiskelijoita tunnistamaan omat

vahvuutensa, motivaationsa ja kiinnostuksen kohteensa sekä suuntaamaan opintojaan kohti heille parhaiten soveltuvia urapolkuja. (Salminen 2020.)

Opintojen alkuvaiheessa, opiskelijalla ei ole vielä tarkkaa kuvaa, millaisia uravaihtoehtoja hänellä on ja mitä osaamista hän tarvitsee tulevaisuudessa. Tällöin on keskeistä, että opiskelijalle tarjotaan välineitä omien vahvuuksiensa ja mielenkiinnon kohteidensa tunnistamiseen. Tämä auttaa häntä hahmottamaan, minkälaisia urapolkuja hän voi kulkea ja miten hän voi kehittää osaamistaan näiden polkujen mukaiseksi. (Esteettä töihin 2025.) Opintojen suunnittaminen urapolkujen mukaisesti on tärkeää, sillä sosiaalialalla urapolut voivat olla joustavia ja monivaiheisia. Työelämässä työpaikkojen vaihtaminen voi muuttaa työnkuvaa hyvin radikaalisti, ja asianmukainen tieto on elintärkeää. (Kuurila 2014, 41, 44, 66.)

Motivaation löytäminen on myös olennainen osa uraohjausta. Sosiaalialalla työskentely voi olla vaativaa ja tunteita herättävää, joten opiskelijan on tärkeää pohtia, mistä hän ammentaa motivaationsa ja miten hän jaksaa työssään. Uraohjauksen kautta opiskelija voi tutkia omia arvojaan ja ammatillisia tavoitteitaan, ja tämän pohjalta voi valita urapolkuja, jotka eivät vain vastaa hänen osaamistaan, vaan myös sytyttävät hänet työskentelemään näiden arvojen puolesta. (Ojanen 2022, 76–79.)

Uraohjaus on tärkeä osa sosiaalialan opiskelijoiden ammatillista kehittymistä. Sosiaalialan moninaiset uramahdollisuudet edellyttävät, että opiskelijat voivat tehdä tietoisia valintoja omien kiinnostustensa ja kykyjensä pohjalta, jotta he voivat kulkea omalla polullaan kohti ammatillisia tavoitteitaan. Tällöin uraohjaus on avainasemassa, tarjoten opiskelijalle välineet ja tuen itsensä kehittämiseen ja uratavoitteidensa saavuttamiseen. (Kuurila 2014, 58, 151, 190.)

Liitämme opinnäytetyöhön myös positiivisen psykologian käsitteen. Positiivinen psykologia on erinomainen työkalu omien vahvuuksien löytämiseen, joka on olennainen osa urapolun kartoittamisessa.

Psykologiassa on kiinnitetty paljon huomiota ihmisen kielteisiin tunteisiin, ajatuksiin, häiriöihin, sairauksiin ja itsetuntemuksen puutteeseen, väkivaltaan ja ihmissuhteiden ongelmiin. Positiivisen psykologian tarkoituksena on keskittyä

asioihin, jotka ovat jääneet perinteisessä ajattelussa taka-alalle. Positiivisessa psykologiassa ovat keskiössä asiat, jotka tuottavat hyvää mieltä, kuten onnellisuus ja miten hyveitä ja vahvuuksia voitaisiin edistää. (Ojanen 2022, 10–15.)

Positiivinen psykologia on aiheena erittäin laaja. Valtaosa löytämistämme materiaaleista käsittelivät positiivista psykologiaa itsensä parantamisen näkökulmasta. Koemme että positiivinen psykologia on kuitenkin erinomainen työkalu omien vahvuuksien löytämistä varten, josta on puolestaan hyötyä opintojen suuntaamisessa omien vahvuksiensa mukaan. (Kuurila 2014, 128.)

2.3 Ammatillinen kasvu sosiaaalialalla

Uraohjaus ja ammatillinen kasvu ovat termeinä jokseenkin määriteltävissä sisaruksiksi sosiaaalialalla. Ammatillinen kasvu ottaa koppia siitä, mihin uraohjaus koulun osiosta jää. Uraohjaus toki jatkuu itsenäisenä koulutuksen päätyttyäkin - moni meistä vaihtaa työtehtäviä alan sisällä, tai ammattia kokonaisuuksinakin. Ammatillinen kasvu kuitenkin tarkoittaa omaa jatkuvaa polkua työssään kehittyessään. Käytännön ammatilliset harjoittelujaksot ja monipuoliset oppimistehtävät mahdollistavat teorian soveltamisen käytäntöön ja antavat arvokasta kokemusta erilaisista sosiaaalialan työtehtävistä (Ratinen & Turunen 2024).

Ammatillisuuteen liittyvä yksilöllinen kasvu edellyttää ammatillista plastisiteettia. Ammatillinen kasvu on prosessi, joka muotoutuu ennakoimattomissa kokemuksissa. Opiskelijan luovuus ja kekseliäisyys ovat välttämättömiä elementtejä oivaltamisessa. (Sutinen & Karjalainen 2014 275, 276).

Ammatillinen kasvu tosin voi olla vaikeasti kuvailtavissa varsinkin sosionomeja ajatellen. Sosiaaalialan ammattikorkeakoulutuksen toteutuminen yhden koulutusohjelman ja sosionomi (AMK) tutkintonimikkeen puitteissa poikkeaa esimerkiksi terveystalon tilanteesta, jossa tutkintonimikkeitä on yli kymmenen (Helminen, 2014, 11). Tämän takia luonnollisestikin eri työtehtävien kuvailu, ja kurkistaminen eri työtehtäviin on jo aika-asettelultaankin koulutuksen sisällä haastavaa, sillä sosiaaalialalla niitä on erittäin laaja kirjo verrattuna moneen muuhun SOTE-alan koulutukseen. (Helminen, 2014, 11–12.)

Ammatillista kasvua sosiaalialan työntekijältä vaaditaan myös laissa. Sosiaalihuollon ammattihenkilö on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään ammattitaitoaan sekä perehtymään ammattitoimintaansa koskeviin säännöksiin ja määräyksiin (Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 817/2015, §5).

2.4 Urapolut sosiaalialalla

Yksi tärkeistä tehtävistä opinnäytetyössä on urapolkujen kartoittaminen. Sosiaalialalla urapolkujen verkosto on käsittämättömän laaja, eikä niiden havainnollistaminen ole helppo tehtävä. Sosionomiopiskelijan olisi kuitenkin hyvä tunnistaa potentiaaliset uravaihtoehdot jo opiskeluaikana, jotta he voivat suunnata opintojaan ja erikoistumistaan haluamaansa suuntaan. Urapolkujen kartoittaminen auttaa hahmottamaan työelämän mahdollisuuksia ja tukee opiskelijoiden ammatillista kasvua. Sosionomin kompetenssien mukaan, sosionomin tulee osata luoda vuorovaikutussuhde asiakastyössä. Tämän lisäksi hänen tulee käyttää eri menetelmiä monipuolisesti, sekä arvioida ja kehittää toimintaansa. Sosionomin tulee myös tunnistaa oman arvomaailmansa merkitys työssään, joka alkaa kehittymään jo opintojen aikana. Meidän tehtävänä on määrittellä sosiaalialan urapolut ensiksi luokittain. (Jakola, Moilanen 2012, 14.)

Lapin yliopistossa tuotettu tutkimusraportti; Sosiaalihuollon ammattilaiset pohjoisella yhteistyöalueella, luokittelee sosiaalialan palvelutehtävät seuraavasti: yhdennetty työ, lapsiperheiden palvelut, lastensuojelu, työikäisten palvelut, iäkkäiden palvelut, kuntoutus, vammaispalvelut, perheoikeudelliset palvelut, päihde- ja riippuvuuspalvelut, sosiaalipäivystys/sosiaali- ja kriisipäivystys, terveysosiaalityö, oppilas- ja opiskelijahuolto, hallinnollinen työ ja kehittäminen, muu (Hiltula, Kemppainen, Kostamo-Pääkkö, Liikanen, Sotaniemi 2024, 16). Kun olemme määrittäneet sosiaalialan urapolut luokittain, voimme käydä läpi yksittäisiä ammatteja luokkien sisällä. Esimerkkejä yksittäistä ammateista voivat taas olla esimerkiksi varhaiskasvatuksen sosionomi, sosiaaliohjaaja tai henkilökohtainen avustaja.

Sosiaalialan urapolut eivät ole yleensä lineaarisia, ja monesti siirtymät ammatista toiseen eivät ole hyppyjä ylöspäin, vaan enemmänkin sivusuuntaisia. Kokemus ja täydentävät koulutukset avaavat uusia mahdollisuuksia urapolulla, mutta ei ole itsestään selvää mistä koulutuksesta voisi olla hyötyä milläkin alalla. Uusien sosionomiopiskelijoiden on hyvä pohtia omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan jo opintojen alkuvaiheessa. Monesti urapolkujen kartoittaminen tapahtuu opintojaksoilla, harjoituksissa tai luokkakavereiden ja opettajien kanssa keskustellessa. Opiskelijat voivat tulla tietoisiksi uusista uramahdollisuuksista myös urasuunnittelun työkaluja käyttäessä, ja tavoitteenamme on tehdä opinnäytetyöstämme hyödyllinen työkalu urapolkujen kartoittamista varten. Talentian tekemässä urapolkuseelvityksessä on haastateltu valmistuneita sosionomiopiskelijoita. Kun haastateltavilta on kysytty kokemuksista koulutuksen laadusta, vastattiin esimerkiksi "Sosionomin tutkinnosta sain hyvät perustiedot sosiaalialasta, mutta lähes kaikilta osa-alueilta tieto jäi melko pintapuoliseksi, lukuun ottamatta niitä asiakasryhmiä ja töitä, joiden parissa suoritin harjoittelut." ja "Tiedonnälkää ei sosionomin tutkinnolla saa suoritettua, mutta työelämälähtöisyys oli plussaa". (Landgrén, 2019.) Olisi mielenkiintoista tietää, mitä sosionomit ajattelevat koulutuksesta tänä päivänä, mutta Talentia ei ole kerännyt opiskelijoiden kommentteja vuoden 2019 jälkeen.

Sosiaaliala on niin laaja, että on hyvin vaikeaa kattaa kaikki siihen sisältyvä vain kolmessa ja puolessa vuodessa. Olisi siis hyvä lisätä työkaluja, joilla opiskelijat voivat selvittää alaan liittyviä asioita itsenäisesti. Sosiaalialan urapolut ovat laajat ja monipuoliset, joten jokaisen henkilökohtainen urapolku näyttää täysin uniikilta. Opiskelijoiden henkilökohtainen kasvu yhdistettynä ammatilliseen kasvuun tekee sosiaalialasta ainutlaatuisen ympäristön urasuunnittelua varten, ja määränpää voi löytyä mitä kummallisinta reittiä kulkien.

2.5 Aiempi tutkimustieto

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry on tutkinut jo vuodesta 2003 lähtien vastavalmistuneiden Talentian jäsenten sijoittumista työelämään. Ensimmäinen raportti julkaistiin vuonna 2005, ja siinä katettiin

vuosina 2003–2004 valmistuneiden Talentian jäsenten sijoittuminen työelämään. (Lindberg, Tolonen 2005, 2.) Vastaavanlaisten selvitysten raportteja on julkaistu tämän jälkeen vuosina 2007, 2009, 2011, 2014, 2017, 2019, 2021 ja viimeisimpänä 2023. (Talentia 2025.)

Vuonna 2017 Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry, toteutti selvityksen sosiaalialan tilanteesta ja kehityksestä. Selvityksessä “Sosionomi tuottaa hyvinvointia läpi elämänkaaren” käydään läpi sosionomikoulutuksen tavoitetta, tutkinnon rakennetta, kompetensseja sekä alati muuttuvan sosiaalialan vaikutusta sosionomien koulutukseen. (Arene 2017, 4–5.)

Myös Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksella on tehty selvitys sosiaalihuollon ammattihenkilöstöstä, joskaan siinä ei käydä läpi ajankohtaista työllistymistilannetta tuoreille sosiaalityöntekijöille ja sosionomeille kuten Arenen vuosikohtaisissa raporteissa. On kuitenkin hyödyllistä saada tietoa tämänhetkisestä sosiaalihuollon ammattihenkilöstöstä. (Hiltula, Kempainen, Kostamo-Pääkkö, Liikanen, Sotaniemi 2024, 16.)

3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää toiminnallinen työkalu aloittavien sosionomiopiskelijoiden henkilökohtaisen urapolun löytämiseen. Nykyisessä järjestelmässä on mielestämme parantamisen varaa, ja tarvitsee tuekseen selkeää ja ymmärrettävää työkalua, jonka avulla henkilökohtainen uraohjaus helpottuu. Opinnäytetyöstä on hyötyä lähtökohtaisesti uusille opiskelijoille, mutta myös sosiaalialalle laajemmin, kun opiskelijat työllistyvät omalle ammattinimikkeellensä sopivalla osaamisella varustettuna.

Tavoitteenamme on luoda tietoaalusta, johon olemme kasanneet sosiaalialan opintojen suuntautumisvaihtoehtoja, sekä esimerkkiammatteja ja tietoa niistä. Tietoaalustan on määrä olla helppolukuinen alusta, josta uudet sosionomiopiskelijat voivat saada tietoa sosiaalialan työpaikoista.

Uusille opiskelijoille tulee opintojen alkaessa valtava tietotulva, ja kaiken tiedon sisäistäminen on vaikeaa. Urapolkujen kartoittaminen toiminnallisella keinolla vahvistaa ajatusta siitä, mitä sosionomi voi työkseen tehdä, sekä mille työalueelle opiskelija haluaa suuntautua. Lisäksi toiminnan jälkeen opiskelijoiden käyttöön jäisi sosionomin työtehtäviä ja paikkoja sisältävä tietoaalusta, johon voi palata opiskelijan päättäessä oman opintopolkunsa suuntaa.

Tietoaalusta on lähtökohtaisesti toiminnallinen, ja tavoitteena on luoda siitä selkeästi ymmärrettävä. Tarkoituksena on myös päästä kokeilemaan tietoaalustan toimivuutta käytännössä, antamalla se kehittäjäopiskelijoiden arvioitavaksi, joka voi vaikuttaa työn ulkoasuun ja käyttäjäystävällisyyteen.

Opinnäytetyön taustalla vaikuttavat sosiaalialan monipuoliset ja kattavat kompetenssit. Sosiaalialan eettinen osaaminen korostaa ammattietiikan ja arvojen merkitystä, kun taas sosiaalialan asiakastyön osaaminen painottuu yksilön, ryhmien ja yhteisöjen tarpeiden kohtaamiseen ja tukemiseen. Sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen liittyy kykyyn navigoida ja hyödyntää monipuolisia palvelujärjestelmiä tehokkaasti. Kriittinen ja osallisuutta edistävä yhteiskuntaosaaminen tukee yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja osallisuuden

lisäämistä. Tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatiotyö edistää uusien menetelmien ja käytäntöjen kehittämistä alan jatkuvaa parantamista varten. Työyhteisö-, johtamis- ja yrittäjyysosaaminen tukevat alan ammattilaisten kykyä toimia tehokkaasti ja vaikuttavasti organisaatioiden ja työyhteisöjen kontekstissa. Nämä kuusi käsitettä muodostavat sosiaalialan kompetenssit, ja ne ovat keskeisiä sosiaalialan ammattitaidon ja vaikuttavan työskentelyn saavuttamiseksi. (SOAMK 2025.)

Aihealueellamme vaikuttaa mielestämme eniten palvelujärjestelmäosaaminen sekä tutkimuksellinen kehittämis- ja innovaatiotyö. Perehdymme opinnäytetyötämme varten kattavasti sosiaalialan palvelujärjestelmään, koska teemme tietoaalustaa, joka pyrkii tuomaan esille sosiaalialan kattavia työalueita, sekä opintojen monimuotoisuutta. Tietoaalustan kehittäminen itsessään vaatii tutkimuksellista kehittämis- ja innovaatiotyötä. Suuri osa tietoaalustaa varten tarvittavasta tiedosta löytyy olemassa olevista lähteistä, kuten Jari Helminen Sosiaaliohjauksen tekijät ja tehtävät (Helminen 2022.), Posken julkaisu sosiaalihuollon ammattilaisista pohjoisella yhteistyöalueella (Hiltula, Kempainen, Kostamo-Pääkkö, Liikanen, Sotaniemi 2024.) sekä Oulun ammatti- korkeakoulun opintosuunnitelmista. Työ vaatii siis olemassa olevan materiaalin tutkimista. Emme myöskään löytäneet todistusaineistoa siitä, että vastaava tietopankkia olisi aiemmin yritetty luoda, joten teemme opinnäytetyötä varten suoraan kehittämis- ja innovaatiotyötä.

4 KEHITYSPROSESSIN TOTEUTUS

4.1 Ongelmien ja kehittämistarpeiden tunnistaminen ja ideointivaihe

Tarve sosiaalialan työympäristöjen tietotalustaan lähti omista kokemuksistamme aloittavina sosionomi opiskelijoina. Koulun alussa meillä ei ollut vielä selkeää kuvaa sosiaalialan laajuudesta, ja tietoisuutemme ammattikentistä laajeni vielä viimeisen vuodenkin aikana. Halusimme luoda tietotalustan aloittaville sosionomi opiskelijoille, jolta löytyy tietoa sosionomien työympäristöistä.

Opinnäytetyön, ja toiminnallisen osiomme kohderyhmänä toimivat aloittavat sosionomiopiskelijat. Tietotalustan tarkoituksena on tarjota opiskelijoille tietoa sosionomin urapoluista. Kävimme keskustelua opinnäytetyön ohjaajiemme kanssa, ja sovimme, että työn toiminnallinen osio toteutetaan yhteistyössä Linnanmaan kampus-opon, Ullamaija Niskasén kanssa.

Sovimme Niskasén kanssa palaverin, jossa keskustelimme mahdollisuudesta järjestää ohjaustunti aloittaville opiskelijoille, jonka aikana esitämme opinnäytetyötä varten suunnittelemaamme henkilökohtaisen uraohjauksen työkaluamme. Kävimme Niskasén kanssa läpi suunnittelemiämme vaihtoehtoja uraohjauksen työkaluiksi. Päällimmäisinä toimimme esille tietotalustan, sekä sen tueksi tulevan korttipelin. Niskasén mukaan molemmat ideat kuulostivat hyviltä sekä toteutuskelpoisilta, ja hän antoi meille vapaat kädet työkalun suunnittelua varten.

Pohdiskelimme mahdollista synergiaa tietotalustan ja korttipelin välille, jossa molempien tarkoitus on auttaa perehtymään sosiaalialan työalueisiin selkeällä ja mielenkiintoisella tavalla. Päädyimme lopulta tekemään pelkästään tietotalustan, sillä se vaatii jo suuren määrän työtä, eikä aikaa välttämättä jää korttipelin tekemiseen. Lisäksi tulimme tulokseen, että hyvin tehty tietotalusta toimii itsenäisenä teoksena, eikä tarvitse korttipeliä tuekseen. Aikataulujen muutoksen vuoksi, muutimme alkuperäistä suunnitelmaamme lisäksi siten, että

emme toteuta ohjattua oppituntia aloittavien sosionomiopiskelijoiden kanssa, vaan annamme tietöalustan testattavaksi sosiaalialan kehittäjäopiskelijoille.

Koemme että tietöalusta olisi tehokas työkalu urapolkujen selvittämiseen. Alustan tarkoituksena on yhdistää OAMK:in opetussuunnitelmasta löytyviä sosionomien syventäviä opintojaksoja eri urapolkuihin. Ideaksi muodostui värikoodata tietöalustan sivut siten, että tietyt palvelutehtävät vastaavat tiettyjä värejä. Esimerkiksi, jos jokin syventävä opintojakso on hyödyllinen iäkkäiden palveluissa, opintojakso merkitään keltaisella merkillä. Jos haluat lähteä etsimään tietöalustasta lisää tietoa iäkkäiden palveluista, menet tietöalustan keltaiselle sivulle. Päädyimme luokittelemaan työalueet käyttäen hyväksi Posken julkaisua sosiaalihuollon ammattilaisista pohjoisella yhteistyöalueella (Hiltula, Kemppainen, Kostamo-Pääkkö, Liikanen, Sotaniemi 2024, 16.), sekä Jari Helmisen Sosiaaliohjauksen tekijät ja tehtävät-julkaisua (Helminen 2022, 4.)

4.2 Toteutusvaiheet ja tuotteen suunnittelu

Aloitamme toteutuksen valitsemalla sosiaaliohjauksen työalueet. Käytämme pohjana Jari Helmisen Sosiaaliohjauksen tekijät ja tehtävät-julkaisua (Helminen 2022, 4.), jossa sosiaaliohjauksen työalueet ovat jaoteltu seuraavasti: Varhaiskasvatus, koulu, nuorten palvelut, lapsiperheiden palvelut, lastensuojelun palvelut, aikuisten palvelut, asumispalvelut, päihdepalvelut, mielenterveyspalvelut, työllisyyspalvelut, maahanmuuttajien palvelut, vammaisten palvelut, sekä vanhusten palvelut. Alkuperäinen tarkoituksemme oli lisätä kaikki työalueet tietöalustaan, mutta koemme että työalueita on mahdollista supistaa. Emme halua, että tietöalustasta tulee kömpelö, tai että sama tieto toistuu liian monessa kohtaa. Yhdistämme koulun- ja nuorten palvelut sekä aikuisten- ja työllisyyspalvelut, sillä näiden palveluiden asiakaskunnassa on paljon samaa henkilöstöä. Sosionomit, jotka työskentelevät yhdellä työalueella, tekevät monesti työtä myös toisen kanssa.

Käytämme Helmisen julkaisun lisäksi Posken selvitystä sosiaalihuollon ammattilaisista pohjoisella yhteistyöalueella (Hiltula, Kemppainen, Kostamo-Pääkkö, Liikanen, Sotaniemi 2024, 16.) Posken julkaisu toimi alkuperäisenä

lähteenämme, mutta koimme että Posken luokittelu kattaa sosiaalityötä laajemmin. Posken julkaisussa palvelutehtävät ovat kirjoitettu sosiaalityöntekijöiden näkökulmasta, kun taas Helmisen julkaisussa sosiaaliohjauksen työalueet on helpompi soveltaa suoraan sosionomeille. Esimerkiksi Posken julkaisussa mainitut yhdenmenny työ, perheoikeudelliset palvelut sekä kriisityö ovat yleisemmin esillä sosiaalityöntekijöillä, eivätkä näin ole tarpeen sosionomiopiskelijoiden tietoaalustaa varten. Posken julkaisusta löytyy kuitenkin paljon hyödyllistä tietoa sosiaalihuollon ammattilaisista, joten säilytämme sen lähteenä Helmisen julkaisun tukena.

Kun työalueet on valittu, siirrymme opintojaksojen kartoittamiseen. Käytämme pohjana sosiaalialan tutkinto-ohjelman syksyn 2025 opetussuunnitelmaa, jota myös aloittavat sosionomit käyttävät (Oulun ammattikorkeakoulu 2025 a.) Käymme läpi opetussuunnitelman ammattiosaamista syventävät opinnot, ja liitämme jokaisen syventävän opintojakson sille kuuluvaan työalueeseen. Osa opintojaksoista on helpompi liittää työalueeseen; esimerkiksi nuorisotyön opintojakso sopii selvästi nuorisotyön alle tietoaalustassa. Meidän täytyy kuitenkin käyttää henkilökohtaista harkintakykyä jokaisen opintojaksojen luokittelussa. Osa opintojaksoista voi soveltaa lähes jokaiselle työalueelle, ja meidän tulee määrittellä se, mihin kohtaan se laitetaan tietoaalustassa.

Käytännössä tietoaalusta on Canva-sovelluksella tehty "diaesitys", joka on jaettu siten, että se sisältää ohjeistusdian, aloitusdian, ja yhden dian jokaista valitsemaamme työaluetamme varten. Yksi dia lastensuojelua varten, yksi iäkkäiden palveluita, yksi vammaisten palveluita, ja niin edelleen. Ohjeistusdia kertoo, kuinka alustaa käytetään, ja aloitusdialta pääsee nopeasti hyppäämään mille vain sivulle. Jokaisen työalueen sivu sisältää otsikon, työalueen työtehtävät, esimerkkejä työmuodoista sekä yhteistyökumppaneista, sekä työalueelle soveltuvia syventäviä opintoja. Tämä taulukkomuoto on tehty Jari Helmisen julkaisussa käytettyjen vastaavien taulukoiden pohjalta. (Helminen 2022.)

Jokainen sivu on värikoodattu. Esimerkiksi iäkkäiden palveluiden sivu on keltainen, vammaisten palveluiden sivu on oranssi, lastensuojelun sivu on violetti. Helminen on jakanut julkaisussaan (Helminen 2022, 4.)

sosiaaliohjauksen työalueet väreittäin, mutta muunnamme värejä siten, että niiden välille tulee enemmän kontrastia.

Lisäämme tietotalustan opinnäytetyön liitelistaan (LIITE 2.) Liitteeseen kirjaan suora linkki tietotalustalle, jonka lisäksi luomme QR-koodin käyttäen hyväksi QR-koodit.fi:n QR-koodi generaattoria, joka luo QR-koodin käyttäen tietotalustan URL-osoitetta. Tämä helpottaa sisältöön pääsyä mobiililaitteilla. QR-koodi on myös hyödyllinen, jos materiaaliin pitää päästä käsiksi ryhmäohjauksen yhteydessä.

4.3 Menetelmät ja niiden perustelut

Analyysimenetelmänä käytämme sisällönanalyysiä, jonka avulla aineisto luokitellaan ja jäsennetään selkeäksi kokonaisuudeksi. Kartoitamme sosiaalialan työalueet, sekä sosiaalialan tutkinto-ohjelman syventävät opintojaksot siten, että ne sopivat tietotalustaamme.

Opinnäytetyömme on toiminnallinen. Tuotteemme on tietotalusta, jota testaaamme käytännössä uusiin sosiaalialan opiskelijoihin. Tutustutamme uudet opiskelijat sosiaalialan ammattiverkoston tietotalustan avulla, joka tekee ammattien kirjoon tutustumisesta helppolukuista ja mielenkiintoista.

Toiminnallisuutta itsessään monesti havainnoidaan ns. ”tekemällä oppimiseksi”. Tekemällä oppimisen lähtökohdat ovat muun muassa aidot työelämän työtehtävät, simulaatiot, draamat ja leikit. Oppija siis tekee ja osallistuu, jolloin opitaan. On myös sallittava epäonnistuminen ja virheiden tekeminen. Virheiden kautta oppiminen ohjaa oppimisprosessia. (Seikkula-Leino 2007, 36.) Toiminnallisuus periaatteena sosiaalipedagogisessa työssä tarkoittaa usein yhteistoiminnallisuutta, eli sitä, että mahdollistetaan ja helpotetaan ihmisten yhteistä toimintaa. Toiminnallinen osiomme opinnäytetyössä pyrkii auttamaan tässä prosessissa. (Nivala, Ryyänen 2019, 16.)

Testautamme tietotalustan sosiaalialan kehittäjäopiskelijoilla, jonka lisäksi lähetämme alustan opinnäytetyön tilaajalle, Ullamaija Niskaselle arvioitavaksi. Tämän jälkeen toteutamme kyselyn tietotalustan toimivuudesta ja käytön

selkeydestä lyhyellä paperisella palautekyselyllä (LIITE 1). Alkuperäinen tavoitteemme oli ohjaustunnin pitäminen aloittaville sosionomiopiskelijoille. Totesimme kuitenkin, että aikaa oli rajallisesti, joten totesimme että palaute muutamilta avainhenkilöiltä riittää. Lopulta viimeistelimme tietoaalustamme, tekemällä siihen muutoksia saamamme palautteen perusteella.

4.4 Palaute

Saimme palautetta opinnäytetyön tilaajalta, Ullamaija Niskaselta, sekä useammalta kehittäjäopiskelijalta. Huomasimme että opinnäytetyön tilaajan palaute oli huomattavasti käyttökelpoisempaa kuin kehittäjäopiskelijoiden. Saimme useita kehitysideoita, joihin tarttua. Kehittäjäopiskelijat kokivat tietoaalustan helppokäyttöisenä, emmekä saaneet paljoa käytettävää palautetta. Palaute oli positiivista, mutta se ei sisältänyt kehitysideoita. Toisaalta totesimme, etteivät opiskelijat ole valmiita antamaan niin kriittistä palautetta toisille opiskelijoille. Olemme huomanneet, että ryhmätehtävät, jotka vaativat toisten opiskelijoiden tekeleiden kommentteja, ovat usein täynnä ylitiöpositiivista palautetta ja kommenttia, eikä epäkohtiin uskalleta tarttua.

Saimme toistuvaa palautetta ohjedian selkeydestä. Olimme laittaneet ohjeita laatikoihin, mutta laatikoiden sijainti koettiin epäselvänä. Alustan käyttäjät eivät tieneet mitä laatikkoa lukea ensiksi. Päätimme palautteen pohjalta, että ohjedian selkeyttäminen on tärkeää. Toisaalta varsinkin kehittäjäopiskelijat kokivat alustan helppokäyttöiseksi. Voi olla, että alusta toimisi jopa paremmin ilman ohjeistusta, sillä suunnittelimme sen mahdollisimman intuitiiviseksi. Haluamme kuitenkin avata joitain tietoaalustan yksityiskohtia, joten pidämme ohjesivun osana alustaa; teemme siitä vain selkeämmän.

Saimme palautetta myös käyttämästämme taulukkopohjasta. Jokaisella työalueella on otsikon lisäksi, työalueen työtehtävät, esimerkkejä työmuodoista sekä yhteistyökumppaneista, sekä työalueelle soveltuvia syventäviä opintoja. Työmuodot koettiin turhana, sillä niissä oli hyvin paljon toistoa, diasta toiseen. Käytännössä tässä kohdassa mainitaan, tehdäänkö työalueella yksilötyötä, parityötä, ryhmätyöskentelyä yms. Myös yhteistyökumppanit koettiin joillain

työalueilla turhana. Joillain työalueilla yhteistyökumppaneilla on enemmän painoa, mutta joissain tapauksissa yhteistyökumppanit vaikuttivat näennäisiltä, tai itsestään selviltä.

Käyttämäämme taulukkoa olisi tämän palautteen perusteella syytä muuttaa. Halusimme pitää taulukon yhtenäisenä, jotta jokaisella työalueella olisi visuaalisesti yhtenäinen ilme. Tämä helpotti myös tiedon keräämistä. Tietoalustan hyödyn kannalta, olisi hyvä muokata työalueiden sivuja työalueen tarpeiden mukaan. Voisimme poistaa toistuvaa tietoa, ja lisätä tietoalustalle esimerkkejä työpaikoista ja ammattinimikkeistä.

Totesimme, että alusta on vielä kaukana valmiista. Näiden suurempien muutosten lisäksi, palautteessa mainittiin useampia, pienempiä asioita, jotka on syytä korjata. Aikamme alkaa käydä vähiin, joten joudumme varmasti jättämään monta kehitysideaa pois, mutta koemme tietoalustan monella tapaa ainutlaatuiseksi, ja tehokkaaksi työkaluksi. Saatamme työstää tuotetta eteenpäin vielä opinnäytetyöprosessin jälkeen.

4.4 Tuotekehityksen kokonaisarviointi

Tietoalusta päätettiin varhaisessa vaiheessa toteuttaa Canva-alustalla. Vaihtoehtoja olivat lisäksi Google Sheets sekä Microsoft Powerpoint, mutta tämän tuotteen kohdalla päädyimme Canvaan, sen mobiiliystävällisyyden vuoksi. Meille oli tärkeää, että tietoalustaan on helppo päästä käsiksi myös mobiililaitteilla, ja Canva oli ainoa alusta, joka tarjosi tiedoston sisäisten hyperlinkkien avaamista kosketusnäytöllä.

Jaottelimme tietoalustan siten, että tietoalusta avautuu ohjesivulle, josta löytyy neuvoa tietoalustan käyttämiseen liittyen. Ohjesivun jälkeen käyttäjä pääsee aloitussivulle, josta löytyy linkit jokaiselle työalueelle. Koimme että tietoalusta itsessään on selkeä ja helppokäyttöinen, mutta ohjesivu auttaa ymmärtämään tietoalustan periaatteita yksityiskohtaisemmin. Päätimme myös värikoodata työalueet osittain olemassa olevaa värikoodausta hyödyntäen

(Helminen 2022, 4.), mutta muutimme joitain värejä siten, että värien välille tulee suurempi kontrasti, värisokeat huomioon ottaen.

Jokaiselle työalueelle on oma sivunsa. Tietoalustan lopulta löytyy sivu, joka sisältää sosionomien syventävät- sekä vapaasti valittavat opinnot. Väitelimme siitä, tulisiko syventävät opinnot sisältää työalueiden sivuille siten, että jokaiselta sivulta löytyy opintojaksot, jotka ovat hyödyllisiä kyseisellä työalueella. Päädyimme siihen, että toteutamme jokaisen työalue-sivun käyttäen samaa taulukkopohjaa, joka sisältää myös kyseiselle työalueelle soveltuvat syventävät opinnot. Taulukko auttaa jaottelemaan tekstiä järkevästi, ja se auttaa myös tietoalustan luettavuuden kanssa.

Taulukko sisältää paljon tekstiä, joka saattaa osaltaan häiritä tietoalustan luettavuutta. Jos tekstiä on liikaa, tai jos se on liian pientä, on mahdollista muokata taulukkoa siten, että jokaisen sivun taulukko on muovattu kyseisen sivun tarpeita varten. Saamassamme palautteessa ei kuitenkaan mainittu tekstin kokoa, tai määrää. Canva on siitä kätevä, että dioja pystyy suurentamaan, menettämättä tarkkuutta. Tämä osaltaan auttaa pitämään tekstin luettavana, myös pienemmillä laitteilla.

Lopputulos vastasi suurimmilta osin suunnittelemaamme tietoalustaa. Jos alustaa lähtisi jatkokehittämään, tekisimme suurimmat muutokset työalueiden taulukkoihin. Jokaisen työalueen taulukko on saman muotoinen, ja taulukon laatikoissa on saman verran tilaa, tekstin määrästä huolimatta. Tämä auttoi pitämään sivut yhdenmukaisina, mutta tämän takia joillain sivulla tekstilaatikot jäivät vajaaksi, ja tilaa olisi ollut muulle hyödylliselle tiedolle.

5 OPINNÄYTETYÖN EETTISET LÄHTÖKOHDAT JA LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI

Teemme opinnäytetyön yhteistyössä koulun kanssa, joten emme tarvitse tutkimuslupia. Tutkimuseettisesti noudatamme TENK:in suunnittelemaa, OAMK:in sitoutumaa HTK (Hyvä tieteellinen käytäntö) - ohjeistusta. Emme käsittele salassa pidettävää tietoa, eikä opinnäytetyömme vaadi nimien julkaisua, joten luottamuksellisuudessa ei ole ongelmia. (Oulun ammattikorkeakoulu 2025 b.)

Arviointi tapahtuu opettajien puolesta OAMK:in opinnäytetyön viitekehyksien puitteissa. Toiminnallisen osiomme jälkeen suoritimme lyhyen kyselyn kerätäksemme palautetta kohderyhmältämme. Suoritamme ja dokumentoimme kyselyn täysin anonymisti, joten yksityisyyksiä ei loukata.

Pyrimme siihen, että opinnäytetyömme voisi jäädä oppilaitoksen käytettäväksi esim. Tuutoriryhmien kautta tuoreille opiskelijoille, ja tämänkin toiveen realismi varmasti otetaan huomioon arvioinnissa.

Lopuksi kuvaamme, miten arvioimme oman ammatillisen osaamisen kehittymistä. Oma ammatillinen osaaminen karttuu opinnäytetyön tietoaalustaa kasatessa, sekä tiivistyy niin sanottuun "Full circle" kokemukseen, sillä opinnäytetyön toiminnallinen osio keskittyy aloitteleviin sosionomiopiskelijoihin, keiden kengissä olimme itse vain muutama vuosi sitten.

6 POHDINTA

Uraohjaus sosiaalialalla on merkittävä aihe. Omien urapolkujen varhainen kartoittaminen voi auttaa opiskelijoita etsimään omaa paikkaansa työelämässä, jo ennen opintojen päättymistä. Jos uraohjaus toteutuu hyvin jo opintojen alkuvaiheessa, työelämään päätyy itsevarmempia sosionomeja, jotka ovat rohkeammin mukana vaikuttamassa työympäristöihin. Koemme että sosionomien laaja itseohjautuvuus, ja sosionomien monipuoliset suuntautumismvaihtoehdot voivat fragmentoida opiskelijoiden osaamista siten, että he kokevat tietävänsä monesta asiasta vähän, mutta heiltä puuttuu syvempi osaaminen yksittäisiltä työalueilta.

Tarkoituksenamme oli kerätä sosiaalialan uraohjaukseen liittyvää materiaalia, ja luoda sen pohjalta kattava ja helppokäyttöinen tietoaalusta. Tietoaalustan avulla aloittavat sosionomiopiskelijat voivat pohdiskella tulevaa työaluettaan, ja suunnata opintonsa oikeaan suuntaan. Lopputulos vastasi jotakuinkin visioimaamme tietoaalustaa, mutta olimme yhtä mieltä saadun palautteen kanssa. Alustaa voi vielä kehittää monella tapaa, eikä tällainen alusta ole välttämättä koskaan valmis. Sosionomien työkenttä muuttuu jatkuvasti, jonka lisäksi opinnot muovautuvat sosiaalialan tarpeiden mukaan. Ideaalitilanne olisi tietoaalusta, joka toimisi pysyvänä osana opiskelijoiden alkupään uraohjausta, ja pysyisi ajan tasalla vuosi toisensa jälkeen. Opiskelijat voisivat suunnitella henkilökohtaista opetussuunnitelmaansa jo varhaisemmassa vaiheessa, joka voisi helpottaa opiskelun aiheuttamaa taakkaa.

Opinnäytetyöprosessimme peilasi mielenkiintoisella tavalla aloittavan opiskelijan kokemia haasteita. Uudet elämäntilanteet vaativat aikataulujen soveltamista sellaisin tavoin, joihin kumpikaan meistä ei ollut tottunut. Opiskelukiireiden, ja perheongelmien keskellä täytyi ottaa taakaksi valtava työmäärä opinnäytetyön muodossa. Parempi suunnittelu, ja tarkemmat ohjeistukset olisivat auttaneet meitä saavuttamaan tavoittelemamme lopputuloksen.

Yhtä lailla uusi opiskelija saapuu uuteen tilanteeseen, eikä hänellä ole minäkäänlaista käsitystä siitä, miten opinnot tulevat sujumaan, millaisia

suuntautumisvaihtoehtoja on, ja mikä hänestä tulee isona. Käytössä tulisi olla kaikki mahdolliset keinot helpottaa opiskelijan hämmennystä uudessa maailmassa. Henkilökohtaiset ongelmat, yhteisön ja lähipiirin ongelmat, kuin yhteiskuntatasonkin ongelmat voivat olla painamassa opiskelijan mieltä. Opiskelijalle olisi eduksi, jos koulunkäynti olisi yksi vakio opiskelijan elämässä; asia, joka olisi selkeä, suunniteltu ja toteutettavissa, jokaisen henkilökohtaiset voimavarat huomioiden.

LÄHTEET

Arene 2017. Sosionomi tuottaa hyvinvointia läpi elämänkaaren - Ammattikorkeakoulutus sosiaalialan muutoksen edistäjänä. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ry. Helsinki. Luettavissa: https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/arene_sosionomiselvitys_pitka_raportti_fin.pdf?t=1526901428

Esteettä töihin 2025. Sähköinen opas. Invalidiliitto ry. Helsinki. Luettavissa: <https://www.esteettatoihin.fi/ohjaajalle/ohjaus-ja-uraohjaus-korkeakoulussa/>

Helminen, Jari 2014. Ammattikorkeakoulujen sosiaalialan erikoistumiskoulutukset vahvistamassa ammatillista osaamista. Sosiaali- ja terveysministeriö. Saatavilla:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3477-1>

Helminen, Jari 2022. SOSIAALIOHJAUKSEN TEKIJÄT JA TEHTÄVÄT. (Diak Työelämä 27). Diakonia-ammattikorkeakoulu. Helsinki. Luettavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-400-8>

Hiltula, Maija, Kemppainen, Tarja, Kostamo-Pääkkö, Kaisa, Liikanen, Sanna-Liisa, Sotaniemi, Ulla 2024. Sosiaalihuollon ammattilaiset pohjoisella yhteistyöalueella. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Rovaniemi. Saatavilla osoitteesta: <https://research.ulapland.fi/fi/publications/sosiaalihuollon-ammattilaiset-pohjoisella-yhteisty%C3%B6alueella>

Kuurila 2014. Uraohjaus ja urasuunnittelu ammattikorkeakoulussa. Väitöskirja. Turun yliopisto. Turku. Luettavissa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-5771-2>

Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 817/2015. Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2015/817>. Luettu 25.3.2025

Landgrén, Saana 2019. Vastavalmistuneiden urapolut 2019. Talentia. Helsinki. Luettavissa: <https://www.talentia.fi/wp-content/uploads/2019/12/Urapolkuselvitys2019PDF.pdf>

Lindberg, Jukka & Tolonen Mervi 2005. Vastavalmistuneiden urapolut – Vuosina 2003–2004 valmistuneiden Talentian jäsenten sijoittuminen työelämään.

Talentia. Helsinki. Luettavissa: https://www.talentia.fi/wp-content/uploads/2017/03/Urapolku_2005.pdf

Moilanen, Katariina & Jakola, Marjo 2012. Sosionomin (AMK) koulutus ja työ. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Ylivieska. Luettavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2012090213344>

Nivala, Elina, Ryytänen, Sanna ja Gaudeamus oy 2019. Sosiaalipedagogiikka: Kohti Inhimillisempää Yhteiskuntaa. Gaudeamus. Helsinki.

Ojanen, Markku 2022. Positiivinen psykologia. SAGA Egmont. Kööpenhamina.

Oulun ammattikorkeakoulu 2025 a. Sosiaalialan tutkinto-ohjelma. Luettavissa: <https://opetussuunnitelmat.oamk.fi/68096/fi/68089/68136/1346>

Oulun ammattikorkeakoulu 2025 b. Tutkimusetiikka. Luettavissa: <https://oamk.fi/opiskelu/opinnaytetyo/tutkimusetiikka/>

Rätinen, Auli ja Turunen, Pirjo 2024. Savonia-artikkeli: Sosiaalialan ammatillinen identiteetti vahvistuu yhdessä keskustellen. Luettavissa: <https://www.savonia.fi/artikkelit/sosiaalialan-ammattillinen-identiteetti-vahvistuu-yhdessa-keskustellen/>

Salminen Hanna 2020. Uraohjauksen käsikirja ammatilliseen koulutukseen. KETTU - Ketterä uraohjaus osaksi ammatillista koulutusta 2018-2020. Sähköinen opas. Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä. Lahti. Luettavissa: <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/uraohjaus-mallilleen-2.9.2020-h.salminen.pdf>

Seikkula-Leino, Jaana 2007. Opetussuunnitelmauudistus ja yrittäjyyskasvatuksen toteuttaminen. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-485-424-5>

SOAMK 2025. Suomen ammattikorkeakoulujen sosiaalialan koulutuksen verkosto. Sosiaalialan tutkinnot, kompetenssit ja suositukset. Verkkomateriaali. Saatavilla osoitteesta: <https://www.sosiaalialanamkverkosto.fi/sosiaalialan-tutkinnot-ja-kompetenssit/>

Sutinen, Ari, ja Asko Karjalainen. 2014. "Ammatillinen pedagogiikka ja ammatillinen kasvu: kohti pragmatistis-transaktiivista ammatillista pedagogiikkaa". *Aikuis-kasvatus* 34 (4):269-79. <https://doi.org/10.33336/aik.94107>.

Talentia 2025. Talentia tutkii ja selvittää. Kooste Talentian tutkimuksista ja raporteista. Talentia. Helsinki. Saatavilla osoitteesta: <https://www.talentia.fi/talentia/talentia-tutkii/>

LIITTEET

Liite 1 KYSELYLOMAKE

Liite 2 TIETOALUSTA

Uraohjaus sosiaalialalla, Tietopalustan palautelomake

1. Miten arvioisit Tietopalustan asteikolla 1-5?

1 2 3 4 5

2. Mikä oli tietopalustassa parasta?

3. Missä olisi kehitettävää?

4. Koetko tietopalustan helppokäyttöisenä? Jos et, miksi?

5. Suositteletko tietopalustaa muille? (Kyllä / En)

Muuta palautetta:

TIETOALUSTA

LIITE 2

URL-osoite tietoaalustaan:

https://www.canva.com/design/DAGz4_72Hyc/WsFA7TxjyiTvVEViA4V5cQ/edit?

QR-Koodi tietoaalustaan:

